

N:o 28.

Af Herr Pehr Ericsson från Gefleborgs län: Angående förhöjning i anslaget till lättnad för entreprenad-skjutsens utgörande.

En fråga, som hvarje riksdag stått på dagordningen och som äfven troligen återkommer tills den på ett nöjaktigt sätt blifver löst, är onekligen skjutsskyldigheten. Vid flera föregående riksdagar har det blifvit visadt hur skjutsningstungan, som räknar sin uppkomst från våldgästningens dagar, under tidernas längd blifvit allt mer och mer betungande, i samma mån som folkmängden tillvuxit och näringarne utvecklats sig; hvarjemte tillkommer, att myntvärdet fallit, så att den ersättning, de skjuts-skyldige erhålla för detta besvär, på de flesta ställen på långt när ej motsvarar den kostnad, som dermed är förenad, oaktadt den grundsatsen var afsedd vid skjutsningsbesvärets läggande på jorden, att full ersättning därför skulle erhållas. Den utsträckning våra jernvägar i de sednare åren erhållit, lemnar en ytterligare bekräftelse på den orättvisa, som med detta besvär är förenad, derigenom att de orter, som fått jernvägar, nästan helt och hållet från detta besvär blifvit befriade, då andra orter aldrig eller i en långt aflägsen framtid hafva någon förhoppning, att genom sådana kommunikationsmedel få skjutstungan lättad.

Om full rättvisa skall vederfaras de skjutsskyldige, bör antingen den resande betala hvad skjutsen kostar eller ock staten erlægga den ersättning som skjuts-entreprenörerna, utöfver den bestämda skjutslegan, sig vid skjutsens åtagande betinga; men då en längre tid möjligen torde åtgå innan sådant kan bringas i verkställighet, och det visat sig, att det statsanslag, som årligen utgår till lättnad för skjutstungan, der den genom entreprenad bestrides och är högst betungande, icke förslår att lemna någorlunda full ersättning åt de skjutsskyldige för hvad desse måste betala öfver 16 R:dr för helt hemman, får jag vördsamt föreslå:

att till dess skjutsskyldigheten kan på något sätt ordnas så, att de gästgifveri-, håll- och reserv-skjutsskyldige derifrån befrias, det anslag som nu utgår till lättnad för skjutstungan, der den genom

entreprenad bestrides, måtte höjas från 125,000 R:dr till 200,000 R:dr.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 27 Januari 1873.

Pehr Ericsson

från Gefleborgs Län.

N:o 29.

Af Herr O. B. Olsson: Om åstadkommande af utredning rörande sättet och villkoren för statens öfvertagande af skyldigheten att bygga och underhålla tingshus och häradsfängelset.

Ett af de efter nuvarande tidsförhållanden mest obilliga lagstadganden, som ännu kvarstå i 1734 års lag, är föreskriften i 26 kap. 4 § Byggningsbalken der det heter: »Tingshus skall hvart härad bygga efter gårdatal» hvarjemte i slutet af § stadgas: »För denna byggnad vare ingen fri, utom sätes- och ladugårdar, afhysta rå- och rörshemman, så ock preste- och klockarebol». Detta lagstadgande kunde vid sin tillkomst anses vara bygd på rigtiga grunder, såvida man vill se bort ifrån statens skyldighet att i allo upprätthålla lagskipningen, emedan man den tiden icke visste af någon annan till deltagande i allmänna onera på landet förpligtad befolkning än jordbrukaren, och då man ej kände någon annan grund för denna beskattning än det hemmantal han innehade. Numera hafva förhållandena väsentligen förändrats. De skäl, som föranlett 1734 års lagstiftare att frikalla sätes- och ladugårdar samt af-